

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1962:9

Ny lagstiftning om brandfarliga varor.

Statens brandinspektion får i samråd med kommerskollegium till brandchefernas ledning meddela följande.

A. Allmänt.

Den 1 januari 1963 träder en ny lagstiftning om brandfarliga varor i kraft - Kungl. Maj:ts förordning den 1 december 1961 (SFS 568/1961). Därmed upphör förordningen den 7 oktober 1921 (SFS nr 876) angående eldfarliga oljor och kungörelsen den 24 mars 1927 (nr 53) med vissa bestämmelser angående kontrollanter för undersökning av eldfarliga oljor att gälla.

Enligt 7 § i den nya förordningen om brandfarliga varor äger Konungen förordna, att "anläggning, över vilken krigsmakten förfogar, samt brandfarlig vara, som omhänderhaves av krigsmakten, skall vara undantagen från tillämpning av denna förordning eller viss bestämmelse däri."

I anslutning härtill har Kungl. Maj:tt utfärdat en den 14 september 1962 daterad kungörelse om brandfarliga varor, som omhänderhavas av krigsmakten, m.m. (SFS 500/1962). Denna kungörelse träder i kraft den 1 januari 1963.

De båda nu angivna nya författningarna innehåller endast vissa rambestämmelser. Avsikten är sålunda att kommerskollegium beträffande förordningen om brandfarliga varor skall utge tillämpningsföreskrifter samt allmänna anvisningar. I fråga om kungörelsen må central förvaltningsmyndighet inom krigsmakten meddela erforderliga undantagsbestämmelser, bl.a.

i samband med fältmässiga övningar. Enligt vad statens brandinspektion inhämtat pågår för närvarande arbetet med sådana bestämmelser.

Det ankommer såsom ovan nämnts på kommerskollegium att utfärda de närmare föreskrifter och anvisningar som erfordras för tillämpningen av den nya förordningen. Därvid har kommerskollegium att samråda och samverka med andra myndigheter i den mån deras ämbetsområden beröres. Det ligger i sakens natur att samråd och samverkan i avsevärd omfattning redan nu sker och allt framgent skall ske med statens brandinspektion.

Vidare ankommer det på sprängämnesinspektionen - förutom att lämna vederbörande myndigheter tekniskt sakkunnigt biträde vid tillämpningen av gällande bestämmelser om brandfarliga varor och att tillhandagå allmänheten med råd och anvisningar - att utöva tillsyn över efterlevnaden av förordningen. Påträffar sprängämnesinspektionen härvid förhållanden som strider mot förordningen, skall inspektionen söka åstadkomma rättelse genom lämnande av anvisningar till den felande. Leder ej detta till resultat, skall sprängämnesinspektionen anmäla förhållandet till bl.a. brandchefen. Det må här framhållas att sprängämnesinspektionen ej kan utöva fortlöpande lokal tillsyn. Denna ankommer huvudsakligen på brandcheferna. I tveksamma och viktigare fall har brandcheferna att underrätta sprängämnesinspektionen, vilken i sin tur har att hålla en nära och fortlöpande kontakt med statens brandinspektion rörande frågor om brandfarliga varor. I detta sammanhang må också framhållas "att länsbrandinspektörernas sakkunskap bör utnyttjas i ärenden om brandfarliga varor, då skäl därtill finnes" (departementschefen till Kungl. Maj:ts prop nr 173/1961, sid 64).

B. Tillstånd m.m.

De väsentliga nyheterna i förordningen om brandfarliga varor är att byggnadsnämnd i stället för som hittills länsstyrelse eller polismyndighet, i regel skall vara tillståndsmyndighet att i vissa fall istället för ansökan hos byggnadsnämnd om tillstånd anmälan skall göras till brandchefen (62 § i förordningen) samt att typgodkännande kan komma att krävas beträffande vissa an-

ordningar för förvaring, hantering, transport och försäljning av brandfarlig vara. Sådant typgodkännande kan i vissa fall också vara frivilligt.

Då det gäller tillstånd, är byggnadsnämnden - i sin egenskap av tillståndsgivare - skyldig höra brandchefen. Nämnden skall vidare kalla brandchefen att delta i aveyningsförrättning.

Tillståndshavaren skall, oavsett om det är fråga om förvaring, hantering, transport eller försäljning skriftligen underrätta brandchefen om föreståndares och ställföreträdares namn, bostad och telefon.

Brandchefen skall snarast erhålla avskrift av byggnadsnämndens beslut i tillståndsärende. Om brandchefen icke finner nämndens beslut godtagbart ur brandsäkerhetssynpunkt, kan han, med övervägande av avskrift av nämndens beslut, underrätta statens brandinspektion om förhållandet. Statens brandinspektion har nämligen enligt den nya lagstiftningen möjlighet att anföra besvär över byggnadsnämndens - i förekommande fall även länsstyrelsens - beslut i dylika ärenden.

C. Anmälan.

I fråga om anmälan till brandchef gäller att sådan skall göras skriftligen i två exemplar och inges senast då anläggning eller anordning som avses med anmälan tages i bruk. Anmälan skall innehålla uppgift om anmälarens namn och adress, om anläggningens eller anordningens belägenhet och beskaffenhet samt om arten och den ungefärliga mängden av de brandfarliga varorna. Anmälaren är pliktig att efter anmodan av brandchefen fullständiga sin anmälan. Förslag till formulär till anmälan framgår av bilaga till detta meddelande¹⁾. Att anmälan skall inges i två exemplar beror därpå att brandchefen därigenom får lättare att underrätta annan myndighet om anmälan. De myndigheter som därvid kan komma ifråga är distriktsingenjören för vatten och avlopp om anmälan gäller öppen lagerplats eller utomhus belägen cistern samt sprängämnesinspektionen om anmälan gäller tillverkning, bearbetning eller liknande hantering av brandfarlig gas eller vätska.

1) I samråd med kommunaktiebolaget har statens brandinspektion utarbetat ett formulär till anmälan som här sagts. Beställning kan ske hos bolaget, Hornsgatan 68, Stockholm Sv.

I övergångsbestämmelse till den nya förordningen (74 §) framhålls att, om verksamhet, som enligt denna förordning skall föranleda anmälan till brandchefen, bedrivits sedan tiden före den 1 januari 1963, må verksamheten utan anmälan fortgå till utgången av år 1963. Skall verksamheten fortsättas efter sistnämnda tidpunkt, skall dessförinnan anmälan enligt 62 § göras. En anmälan torde väl i regel men ingalunda alltid påkalla brandchefens besiktning på platsen (= särskild brandsyn).

D. Brandchefens handläggning av kändan.

Vid sin handläggning av kändan rörande brandfarliga varor bör brandchefen - då det är fråga om avsyning i anledning av tillstånd (vilken avsyning bör ske, innan en anläggning tas i bruk) - kontrollera, på det sätt han finner lämpligt, att i tillståndet angivna villkor och andra bestämmelser blivit iakttagna.

Då det gäller anmälan, äger han själv föranstalta om att säkerhetsåtgärder och försiktighetsått, utöver dem som anmälan vidtagit, blir utförda.

Vid sitt bedömande bör brandchefen icke gå längre än som motiveras av gällande bestämmelser rörande brandfarliga varor. Den nya brandlagstiftningen ger emellertid brandchefen formellt underlag för att ålägga den enskilde innehavaren av brandfarliga varor att vidtaga åtgärder till skydd mot brandfara. Vid sin tillämpning av brandlag och brandstadga skall han följa de föreskrifter som finns för brandfarliga varor. Han bör varken skärpa eller mildra dessa. Endast om synnerlig fara för brand föreligger, bör brandchefen med stöd av 8 § i den nya brandlagen kunna gå längre än nyssnämnda föreskrifter anger. Departementschefen har i proposition nr 173/1961 (sid.64) framhållit, att brandchef icke skall kräva säkerhetsåtgärder utöver vad som är uttryckligen föreskrivet eller eljest gånge utan att behov därav prövas föreligga på grund av särskilda omständigheter.

I fråga om samverkan mellan byggnadsnämnd och brandchef har i prop nr 173/1961 (sid.64) framhållits, att byggnadsnämnden obligatoriskt skall höra bl.a. brandchefen, detta för att "säkerställa sakkunnig granskning ur väsentliga synpunkter".

Formerna för samrådet kan givetvis ske i mera obundna former men bör, om brandchef så önskar, få formen av skriftlig remiss.

En fråga, som berörts i förarbetena till den nya lagstiftningen, är möjligheten att på brandchef delegera byggnadsnämndes befogenhet såsom tillståndemyndighet. Härom har departementschefen uttalat (prop. nr 173/1961, sid.64), att sådan delegering endast torde kunna ske "under förutsättning att brandchefen är ledamot av byggnadsnämnden".

Anm 1. Brandchefen bör snarast möjligt från vederbörande polismyndighet övertaga de handlingar som brandchefen anser erforderligt för sin handläggning av anmälningsärenden.

Anm 2. Det är lämpligt och önskvärt, att brandchefen har tillgång till ett diarium (dagbok) där han kan - jämte övriga inkommande och utgående ärenden - redovisa bl.a. inkomna anmälningar om innehav m.m. av brandfarliga varor. Därjämte bör han ha ett register - gärna i lösladssystem - där han kan anteckna förekomsten av underjordiska oljecisterner, tidpunkten, då dessa lades ned samt då de senast blev föremål för kontroll.

E. Vissa övergångsbestämmelser.

Inom kommerskollegium pågår för närvarande uppgörande av tillämpningsbestämmelser och anvisningar till den nya förordningen. En förteckning över de brandfarliga varorna är även under tryckning. De båda förstämnda avses utges i en särskild serie med beteckningen B i kollegiets författningssamling. Alla brandchefer kommer att fortlöpande tillställas denna serie. I avbidan på att nu angivna föreskrifter m.m. utkommer, bör sprängämnesinspektionens hittillsvarande anvisningar gälla i den mån de alltjämt är aktuella.

I stort sett torde hittillsvarande praxis bli normgivande även efter den 1 januari 1963. I fråga om underjordiska cisterner fordras dock tillstånd för alla oavsett storleken. Detta är tidsbegränsat till tio år. Efter uppvisande av intyg, utfärdat av sakkunnig, utvisande att cisternen är användbar, kan

byggnadsnämnden förlänga tillståndet i begränsad eller full omfattning (tio år).

En undersökning av en underjordisk cisterns kondition får ej kosta för mycket. En täthetsprovning, provtryckning (på ur vattenvårdssynpunkt ofarlig plats) eller vakuumprovning ger endast besked om cisternens täthet för dagen. För att få ett fullständigt besked om cisternens kondition fordras att den gräves upp. Uppgrävning bör emellertid enligt vad departementschefen uttalat (prop nr 173/1961, sid 74) icke komma i fråga annat än i särskilda undantagsfall. Byggnadsnämnden får vid sin bedömning av nu i jorden befintliga cisterner utgå från bl.a. hur cisternen var utförd från början, tillverkarfirmans vederhäftighet samt risken för grundvattenföroreningar på platsen.

Har en befintlig cistern legat i jorden i mer än tio år, skall för densamma sökas tillstånd inom 1 år från den 1 januari 1963 (beträffande register se anm. till D).

F. Statens brandinspektions cirkulär 21.

Statens brandinspektions cirkulär 21 med anvisningar angående oljeeldningsanläggningar berör förhållanden som faller under den nya förordningen om brandfarliga varor.

Kommerskollegium avser att i sina blivande tillämpningsföreskrifter och anvisningar till nämnda förordning också behandla oljeeldningsanläggningar. Arbetet därmed hinner emellertid icke slutföras till den 1 januari 1963. I avbidan på slutförandet av detta arbete bör anvisningarna i cirkulär 21 alltjämt kunna tjäna till ledning.

Ingevar Strömdahl
Ingevar Strömdahl

Stig G. Holmberg
Stig G Holmberg

Stockholm den 18 december 1962.

Statens Brandinspektion, Sturegatan 29, Stockholm Ö. Tel 24 51 90.

Skannat av Utkiken

Summary in English

THE NATIONAL INSPECTORATE OF FIRE SERVICES

Informative Recommendations 1962:9.

Revised Legislation re Flammable Goods.

From and on Jan. 1st, 1963, a couple of revised Acts will be effective, dealing with general provisions, respectively with special regard to the Armed Forces.

As per the firstmentioned, licenses will be issued by the local Buildings Board, instead of by the County Administration or police, as hitherto, after consulting the Fire Chief. In certain instances, a simple notification to the Fire Chief will be sufficient /form in appendix/. Type approbation may be required for certain devices for storage, handling etc.

Detailed instructions will be issued by the Royal Board of Trade, in conjunction with the Fire Inspectorate and other authorities. The National Inspectorate of Explosives, in addition to an informative function, will superintend the observance of the Acts, in continuation through the intermediary of the Fire Chiefs, and in close connection with the Fire Inspectorate.

All Fire Chiefs will duly receive the Royal Board of Trade instructions and listed flammable goods.

Formulär för anmälan till brandchef
om innehav m.m. av brandfarlig vara.

Bilaga

Ingives till brand-
chefen i två exemplar
senast då anläggning
eller anordning som
avses med anmälningen
tages i bruk.

Till Brandchefen

.....
(kommun)

Undertecknad får härmed i enlighet med 62 § förord-
ningen om brandfarliga varor anmäla innehav av följande
anläggning/anordning¹⁾ för förvaring/tillverkning/bearbet-
ning/försäljning¹⁾ av brandfarlig vara:

.....
.....

Anläggningen/anordningen¹⁾ är belägen inomhus/utomhus¹⁾
på adress:.....

Den brandfarliga varan utgöres av:

Slag	Klass	Ungefär- lig mängd	Förvaringskärl	Anm.

Särskilda upplysningar:

.....

.....

..... den / 19 .

Brandchefens anteckningar:

.....
.....
.....
.....den / 19...
.....

.....
namn
.....
adr. telefon

1) Det icke tillämpliga strykes.

